Programma Informatievoorziening

Transitie van informatievoorziening

Jaarplan 2025

INHOUD:

3 Transitie van Informatie-voorziening
4 Toelichting op de thema's
5 Projecten in 2025
6 Ethiek bij de veiligheids-regio's
7 DATA4OOV
GEO in de meldkamer
8 Data ontsluiten uit de meldkamer
9 Doelarchitectuur meldkamer voor de applicatielaag
10 Versnellings-plan informatie-veiligheid
11 Vernieuwing VeRA online en Gegevens-woordenboek
Stimuleren van architectuur
12 Digitale fitheid
13 IGV Specials
14 Evaluatie van programma IV
Communicatie
Begroting 15

Voor u ligt het jaarplan 2025 van het programma Informatievoorziening (IV), waarin een overzicht wordt geboden van de projecten en initiatieven die zijn gebaseerd op de vier strategische pijlers: informatiegestuurd werken, continuïteit, samenwerking in ketens, en de grondplaat. 2025 markeert niet alleen het laatste jaar van het huidige programma IV maar is ook het jaar van de transitie van Informatievoorziening. Met de programmadirecteur IV wordt gekeken naar de toekomst van IV voor de veiligheidsregio's. Vanuit het programma IV faciliteren we in het proces en evalueren we ook het huidige programma. De geleerde lessen van het huidige programma nemen we dan ook mee naar de toekomst om op verder te kunnen bouwen. Zo ontwikkelen we door naar een fundament voor toekomstige informatievoorziening.

Transitie van Informatievoorziening

Een veranderende IV-wereld vraagt gemeenschappelijkheid

Informatievoorziening heeft de afgelopen jaren aan strategisch belang gewonnen en zal in de toekomst een nog prominentere rol spelen. De wereld om ons heen transformeert in hoog tempo. Zo heeft de commissie die de wetsevaluatie van de Wet op de veiligheidsregio uitvoerde, benadrukt dat het delen van relevante, actuele informatie tussen veiligheidsregio's, crisispartners en ministerie onmisbaar is. Dit vraagt een gemeenschappelijke informatievoorziening die samenwerking faciliteert bij kwetsbaarheden, dreigingen, incidenten en rampen in alle fasen (koud, lauw en warm).

Ook technologische ontwikkelingen spelen hierin een doorslaggevende rol. Innovaties volgen elkaar sneller op dan we 10 jaar geleden konden voorzien. Om vanuit een veiligheidsregio en vanuit gezamenlijkheid effectief te blijven opereren, is een gemeenschappelijke en integrale aanpak noodzakelijk. Rampen, incidenten en kwetsbaarheiden houden immers ook geen rekening met kantoortijden of de grenzen van veiligheidsregio's. Het bundelen van capaciteit en middelen maakt het mogelijk om gezamenlijk meer te bereiken dan afzonderlijk ooit haalbaar zou zijn.

Vanuit programma IV werken we samen met stakeholders en partners. Zo trekken we onder andere op met Bureau meldkamers en verbindingen en werken we nauw samen met programma Versterken landelijke IV. Ook in 2025 blijven we nauw samenwerken met alle partners en stakeholders en verkennen we de mogelijkheden voor het IV landschap 2026-2030.

Naar een nieuw programma IV

In 2025 is ook de evaluatie van het huidige programma gepland en verwachten we de inzichten uit deze evaluatie mee te kunnen geven aan het nieuwe programma IV, waarin de IV-thema's van de veiligheidsregio's samenkomen. De ervaring en inzichten van de afgelopen jaren staan aan de basis bij het vormgeven van toekomstbestendige informatievoorziening voor de veiligheidsregio's.

2025: een jaar van transitie

Waar 2024 in het teken stond van nieuwe initiatieven en nieuwe werkvormen, bouwen we in 2025 voort op deze basis. Tegelijkertijd zetten we koers naar de toekomst en bereiden we ons voor op programma IV 2025-2030. Op naar een veelbelovend 2025!

Toelichting op de **thema's**

INFORMATIEGESTUURD WERKEN

Door te werken aan 'Informatiegestuurd werken' willen we een beter zicht hebben op risico's, paraatheid, prestaties en personeel. Door gebruik te maken van data wordt de informatiepositie van veiligheidsregio's versterkt in de koude, lauwe en warme fase en draagt het (op langere termijn) bij aan het (regionaal/landelijk) informatieveiligheidsbeeld. Hierbij hebben we oog voor inzicht in risico's, een gedeeld veiligheidsbeeld, het verbeteren van operationele inzet en aansluiting op de werkwijze en inrichting van het VIK.

CONTINUÏTEIT

Door te werken aan 'Continuïteit' willen we uitval van de eigen en gezamenlijke informatievoorziening van veiligheidsregio's voorkomen. Daarnaast willen we voorbereid zijn als er sprake is van uitval van de eigen organisatie. Het vergroten van inzicht in de kwetsbaarheden in de eigen organisatie en het vergroten van de informatieveiligheid in de organisatie, het op orde brengen van de eigen informatiebeveiliging, en het versterken van de cyberwaakzaamheid van IT-personeel en niet-IT-personeel zien we als nevendoelen voor dit strategische thema.

SAMENWERKEN IN KETENS EN NETWERKEN

Door te werken aan 'Samenwerken in ketens en netwerken' richten we ons op veiligheidsregio's als betrouwbare IV-speler in een netwerk met crisispartners. Een eigen en goede informatievoorziening is een voorwaarde om dit te bereiken, evenals de inrichting van applicaties en (bedrijfs)processen. Door de aandacht te richten op de samenwerking en op het organiseren van de samenwerking kan de techniek optimaal functioneren.

GRONDPLAAT

Door te werken aan de grondplaat richten we ons op een robuuste, veilige, flexibele en samenhangende basisinformatievoorziening voor de toekomst met als doel om gegevens-uitwisseling te kunnen bevorderen die onder meer bijdraagt aan het inrichten van en het samenwerken met de VIK's, zodat een regionaal, bovenregionaal en landelijk beeld gevormd kan worden ten behoeve van risico's, dreigingen, en incidenten.

Projecten in 2025

In 2025 zetten we de volgende stappen met het project Ethiek bij de veiligheidsregio's. Samen met onze netwerkpartners werken we aan een versterking van dit thema bij de veiligheidsregio's en onderzoeken we de dwarsverbanden in het dagelijkse werk. Hierbij richten we ons op het verder concretiseren en integreren van ethische principes binnen de veiligheidsregio's. Hiervoor is een handreiking in de maak.

Ethiek bij de veiligheidsregio's

Daarnaast verkennen we hoe ethiek steviger verankerd kan worden in de landelijke en regionale informatievoorziening. Het ontwikkelen van een landelijk denkkader en hoe deze van waarde kan zijn bij zowel landelijke als regionale initiatieven wordt verder uitgewerkt. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de denkkracht vanuit de veiligheidsregio's.

Ook data-ethiek blijft continu aandacht vragen. In samenwerking met het nieuwe lectoraat datagedreven publieke veiligheid van NIPV zoeken we actief naar verbinding om gezamenlijke initiatieven te ontplooien. Deze samenwerking versterkt het fundament voor een verantwoorde omgang met data in het werkveld.

Kunstmatige Intelligentie (AI) blijft eveneens een prioriteit in 2025. De in 2024 geïnitieerde handreiking wordt verder verfijnd en we onderzoeken hoe nieuwe technologieën zoals AI, digital twins en andere innovatieve tools impact hebben op de dagelijkse praktijk van de veiligheidsregio's. Workshops en andere inspiratie- en kennisdelingsmomenten worden ingezet om de kennis te bevorderen en ook gedeelde inzichten in ethische en operationele implicaties van deze technologieën onder de aandacht te blijven brengen.

DATA4OOV

In 2025 werken we samen met de veiligheidsregio's toe naar een landelijke voorziening DATA4OOV. DATA4OOV maakt het uitwisselen van data binnen en tussen veiligheidsregio's, en tussen veiligheidsregio's en ketenpartners/(Rijks)crisispartners mogelijk, zowel op lokaal, regionaal, nationaal als internationaal niveau.

DATA4OOV levert al een waardevolle bijdrage aan de veiligheidsregio's en we zien mogelijkheden om deze dienstverlening verder te optimaliseren om zo de volledige potentie uit de voorziening te halen. We beogen met DATA4OOV een koepel te vormen voor alle DATA4OOV initiatieven, zoals het project crowdmanagement, het vervolg op het project SPOTinfo en vernieuwd beeldmateriaal, en zo met de veiligheidsregio's de regie te kunnen voeren op al deze ontwikkelingen.

Onderdeel van deze DATA4OOV beweging zijn ook GEO in de meldkamer en data ontsluiten uit de meldkamer.

Vanaf de zomer van 2024 is het project GEO in de meldkamer van start gegaan, met als doel een toekomstbestendige en geïntegreerde aanpak van geodata binnen de meldkamers van de veiligheidsregio's. Het project richt zich als eerste op het versterken van de informatiepositie door geodata toegankelijker, consistenter en beter afgestemd te maken op de behoeften van gebruikers.

GEO in de meldkamer

Op basis van onderzoek is in december 2024 het advies gegeven om alle relevante geodata van DATA4OOV via een (of meerdere) geodataservices aan de meldkamers beschikbaar te stellen, zonder daarbij onderscheid te maken naar doelgroepen. Dat geeft de gebruikers in de meldkamers maximale flexibiliteit in het gebruik van de gegevens. Tevens is geadviseerd de geodata te voorzien van goede metadata, zodat gebruikers de inhoud en de kwaliteit van de geodata kunnen beoordelen. De geodata moet veilig uitgewisseld worden tussen NIPV en LMS, op basis van open standaarden.

In het eerste kwartaal van 2025 wordt de inrichting van de geodataservice(s) inhoudelijk en technisch voorbereid. Dit gebeurt in samenwerking

tussen o.a. het Datateam van NIPV, LMS en een klankbordgroep van gebruikers. In het tweede kwartaal van 2025 realiseert het Datateam van NIPV de geodataservice en stelt het team deze op een veilige manier beschikbaar aan LMS voor verdere verwerking in het meldkamer GIS.

De doelen van dit project:

In 2024 is het datateam van het NIPV gestart met onderzoek naar eenduidige rapportages uit meldkamer-data. De eerste bevindingen laten zien dat de Kerncijfers Veiligheidsregio's al veel relevante data bevatten die ook bruikbaar zijn voor de meldkamer. Daarnaast blijkt dat verschillende veiligheidsregio's meldkamerdata ontsluiten via alternatieve routes, naast de route die wordt gefaciliteerd door het NIPV via de Virtuele Database (VDB).

Data ontsluiten uit de meldkamer

In 2025 ligt de focus op het verbinden van de vraag aan het aanbod, met als doel om eenduidig data te verzamelen en deze te ontsluiten voor de meldkamers. Verder beogen we in 2025 meer duidelijkheid te hebben over de rollen van de diverse partijen, zoals het landelijke datateam NIPV, de BI-onderdelen van de regio's en de LMS.

Medio april/mei wordt een startbijeenkomst georganiseerd met stakeholders en inventariseren we welke vervolgstappen nodig zijn, zoals het inrichten van de vraagarticulatie en de rollen van diverse teams. In de tweede helft van 2025 willen we deze nieuwe werkwijze bestendigen.

In de afgelopen jaren hebben we samen flinke stappen gezet richting een robuuste doelarchitectuur voor de Meldkamerfunctie Veiligheidsregio. In 2023 is de architectuur op hoofdlijnen uitgewerkt en in 2024 zijn we gestart met een vervolgproject om de applicatielaag van de architectuur voor de meldkamerfunctie verder uit te werken. Dit omvat het in kaart brengen van applicaties, koppelingen en de bijbehorende datastromen. Een uitdagend, maar essentieel traject om een solide basis te leggen voor de toekomst, zodat veiligheidsregio's en (Rijks)crisispartners in de zin van informatievoorziening kunnen aansluiten op de meldkamer.

Doelarchitectuur meldkamer voor de applicatielaag

Het project startte medio 2024 en loopt door tot in Q2 2025. Ondanks de uitdagingen van het project, zoals goede afstemming met de veiligheidsregio's, wordt gewerkt met een strakke planning en kijken we met vertrouwen vooruit. De betrokkenheid van de veiligheidsregio's groeit en voor feedback uit de consultatieronde wordt extra tijd gereserveerd, zodat de veiligheidsregio's kunnen bijdragen aan de kwaliteit van het uiteindelijke applicatielandschap. We streven naar besluitvorming in april 2025.

Dit project draait om samenwerking, visie en een gedeeld doel: een uniforme en toekomstbestendige architectuur die de meldkamerfunctie optimaal ondersteunt. Samen kunnen we het verschil maken en de veiligheid in alle regio's verder versterken.

In 2025 focust het Versnellingsplan Informatieveiligheid zich verder op het (laten) afronden van de externe toets op de implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De uitkomsten van de externe toets brengen in beeld welke onderwerpen extra aandacht nodig hebben, en mogelijk ook waar nieuwe opdrachten of initiatieven nodig zijn. Het motto 'de basis op orde' op het gebied van informatiebeveiliging en cyberweerbaarheid blijft een continue proces en blijft aandacht vragen van ons allemaal.

Versnellingsplan informatieveiligheid

Verder begint in 2025 het project rondom monitoring van en respons op cyberdreigingen en kwetsbaarheden meer vorm te krijgen. In het najaar van 2024 hebben 11 deelnemende regio's en NIPV de handen ineen geslagen om gezamenlijk stappen te nemen richting een toekomstbestendige en effectieve inrichting hiervan. Nu de scope duidelijk is, de wensen geformuleerd zijn en alle relevante informatie is opgehaald, komt dit begin 2025 bij elkaar en gaan we de eerste concrete stappen richting de markt zetten. Daarbij verliezen we de ambitie van meer bovenregionale samenwerking niet uit het oog.

Om aangesloten te blijven bij relevante externe ontwikkelingen, sluiten we vanuit het Versnellingsplan onder andere aan bij de ontwikkeling van het CyberWeerbaarheidsNetwerk (CWN). In Nederland wordt onder leiding van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) stappen gezet in het verbeteren van de samenwerking op regionaal, sectoraal en landelijk niveau om de dreigingen en uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Hierbij ligt er een sterke link met zaken als 'vitaalverklaring' en NIS2. Door hier vroegtijdig en op de voorgrond bij betrokken te zijn, kunnen we ervoor zorgen dat de belangen van de veiligheidsregio's worden meegewogen, en de visie en plannen hier goed op aansluiten.

Wat de dreigingen en risico's precies zijn maken we samen met het NCSC in het voorjaar verder inzichtelijk door het afronden van ons gezamenlijk risicomanagement traject. De dreiging neemt onveranderd toe en blijft zich ontwikkelen. De veiligheidsregio's kunnen daarbij niet achterblijven.

Vernieuwing **VeRA online en Gegevenswoordenboek**

De afgelopen jaren zijn meerdere projecten gestart (onder andere vanuit het programma IV) om een Gegevenswoordenboek (GWB) voor veiligheidsregio's (eerder: Firebrary Brandweer) te ontwikkelen en in te richten. Tot op heden heeft het nog geen goed kwalitatief product opgeleverd en wordt in 2025 onderzocht of er in deze vorm behoefte is aan een GWB die onderdeel is van de vernieuwde VeRA online.

Wat betreft de huidige VeRA Online is geconstateerd dat deze niet meer voldoet. Zo ontbreekt er een afgeschermde beveiligde omgeving waar architecten van de veiligheidsregio's kunnen samenwerken. Het huidige contract met VeRA Online eindigt op 1 januari 2026.

Op basis van onderzoek naar de behoefte aan een GWB wordt in kaart gebracht aan welke eisen de VeRA online moet voldoen en wordt deze aangevuld met de wensen van dit moment. De vervolgstap is om de VeRA aan te besteden waarna het nieuwe contract per 1 januari 2026 ingaat.

Stimuleren van **architectuur**

Vanuit programma IV willen we architectuur in 2025 verder stimuleren. Architectuur is een middel om de organisatie te ondersteunen bij de inrichting en optimaal gebruik te maken van de informatievoorziening en IT. Op deze wijze helpt architectuur om de uitdagingen die op de veiligheidsregio's af komen aan te pakken.
Eén van de uitdagingen is dat veiligheidsregio's steeds meer in samenhang werken met ketenpartners en (Rijks)crisispartner en dus ook werken voor de verschillende kolommen en situaties. In de basis helpt architectuur om betere samenwerking binnen de eigen veiligheidsregio, tussen veiligheidsregio's en met ketenpartners te faciliteren.

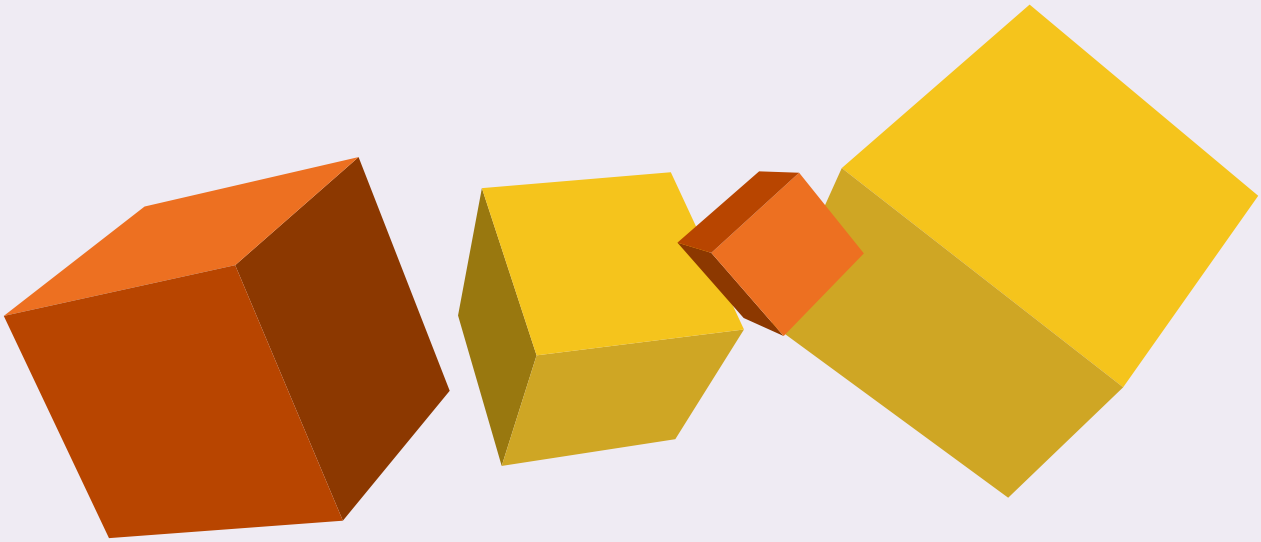
Architectuur verliest de laatste tijd de aandacht. We onderzoeken daarom dit jaar de mogelijkheid om architectuur volgens de formule van de leerarena verder uit te werken in samenwerking met de Architectuur Board. Zo geven we een andere impuls aan het werken onder architectuur.

Digitale **fitheid**

In 2024 hebben we de eerste stappen gezet vanuit programma IV om digitale fitheid binnen de veiligheidsregio's op de kaart te zetten. De eerste actie was aansluiten bij Stichting Digitale Fitheid en RADIO (Rijksacademie voor Digitalisering en Informatisering), die jaarlijks in maart de Maand van de Digitale Fitheid organiseren. Samen met collega's uit de veiligheidsregio's is een conceptprogramma ontwikkeld dat de veiligheidsregio's hielp digitale fitheid actief op te pakken. Het programma bestond uit activiteiten zoals digitdates tot kant-en-klare nieuwsberichten voor op het intranet. Door de veiligheidsregio's zo veel mogelijk te ontzorgen kon dit thema op een laagdrempelige manier opgepakt worden.
Ook voor 2025 bereiden we met de werkgroep digitale fitheid de Maand van de Digitale Fitheid voor en vullen we deze aan met drie activiteiten, georganiseerd voor de veiligheidsregio's.

Het komend jaar geven we met de werkgroep verder vorm aan de gedeelde ambitie; meer samenwerking en kennisdeling tussen veiligheidsregio's. In 2024 is initiatief genomen om een centraal platform in te richten waar kennis, inspiratie en praktische voorbeelden eenvoudig beschikbaar zijn. Dit platform ondersteunt de samenwerking en voorkomt dubbel werk.

De IGV Specials zetten we als werkvorm voort in 2025. Deze nieuwe werkvorm heeft in 2024 een impuls gegeven aan kennisdeling en samenwerking binnen de veiligheidsregio's en geven we in 2025 verder vorm. Doordat de IGV Specials geen statische bijeenkomsten zijn, of stramien kennen, geven ze de mogelijkheid om flexibel onderwerpen te agenderen en op maat in te spelen op de uitdagingen die zich in het werk voordoen.

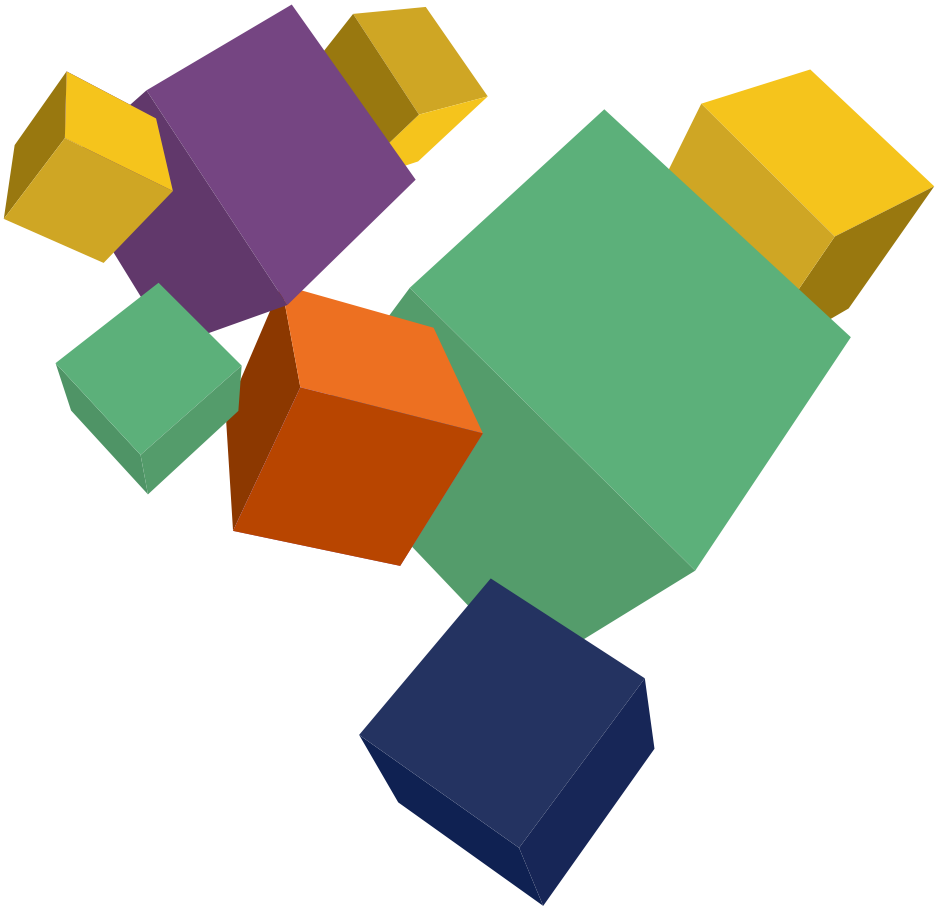
IGV Specials

Voor de IGV Specials worden collega's uitgenodigd die direct bijdragen aan de discussie en de uitvoering van het werk. In een dag of dagdeel verdiept de groep zich inhoudelijk op het onderwerp of thema. De uitkomsten zijn ook niet statisch, maar gericht op actiegerichte uitkomsten en kunnen daardoor variëren. Zo kan het vervolg op een Special zijn een concreet project, langdurige samenwerking, een werkgroep rondom een thema, of gewoon een goed gesprek.

In samenwerking met de coalitie IGV en op basis van de leerarena's komen we tot de onderwerpen in 2025.

Aan de thema's van 2024 werken we ook in 2025 verder:

DATA4OOV | Digitale fitheid | Innovatie
Begeleidingsethiek | Data | Datagovernance

Communicatie

IV-event

Ook in 2025 wordt het IV-event georganiseerd. Traditiegetrouw niet in juni 2025 maar in november, zodat we aan het einde van de programmaperiode gezamenlijk kunnen terugkijken en vooruitkijken.

Lunchsessies

Ook dit jaar worden lunchsessies georganiseerd, waarbij we collega's in het land bijpraten, projectleiders de gelegenheid hebben om kort een specifiek project toe te lichten en dringende vragen gesteld kunnen worden. Doel is informeren en de afstand ook kleiner maken tussen de veiligheidsregio en de projectleider.

Ambassadeursdag

Naast digitale lunchsessies voor ambassadeurs zullen we dit jaar ook fysieke ambassadeursdagen organiseren. Waar de lunchsessies bedoeld zijn om te zenden, zijn de ambassadeursdagen om te delen en ontmoeten. Dit jaar zullen we tijdens de ambassadeursdagen voornamelijk stilstaan bij de evaluatie van programma IV. We blikken terug op de afgelopen 5 jaar en delen de geleerde lessen en ervaringen. Deze dienen als input voor de evaluatie.

Evaluatie van programma IV

Het jaar 2025 markeert het vijfde en laatste jaar van programma IV 2020-2025. Een belangrijk moment om de balans op te maken, terug te blikken op de geleerde lessen en vooruit te kijken naar de toekomst. Door het heden en verleden te analyseren, werken we aan de doorontwikkeling van ons programma.

In het afgelopen jaar heeft informatievoorziening aan urgentie gewonnen. Het thema staat meer dan ooit in de belangstelling. De snel veranderende technologische ontwikkelingen en de toenemende verwachtingen van (Rijks)crisispartners maken duidelijk dat een gezamenlijke aanpak en samenwerking onvermijdelijk is.

Veiligheidsregio's kunnen het niet langer veroorloven om zelfstandig te opereren, zowel inhoudelijk als financieel. Het is essentieel om samen onder centrale regie op te trekken zodat we samen het hoofd kunnen bieden aan een snel ontwikkelende wereld.

De inzichten en ervaringen die we de afgelopen vijf jaar hebben opgedaan, willen we gedurende dit jaar ophalen door middel van verschillende sessies. Deze inzichten vormen een waardevolle basis voor de doorstart van het volgende programma IV 2025-2029. Met deze lessen op zak kunnen we stappen zetten richting een toekomstbestendige informatievoorziening.

Programma IV wordt bekostigd op grond van artikel 69. In het jaarplan is terug te lezen welke projecten in 2025 worden uitgevoerd. De verwachte financiële impact per project is in onderstaande tabel opgenomen.

Begroting

Projecten	Bedragen
Lasten	
Programmamanagement en ondersteuning	€ 250.000
Communicatie	€ 100.000
Doelarchitectuur meldkamer - applicatielaag	€ 30.000
Versnellingsplan Informatieveiligheid	(Separate financiering)
Data ethiek bij de veiligheidsregio's	€ 50.000
GEO in de meldkamer	€ 50.000
Data ontsluiten uit de meldkamer	€ 50.000
Vernieuwing/aanbesteding VeRA online	€ 40.000
IGV Specials - ondersteunende diensten	€ 18.000
Aanvullende kosten voor VeRA en Gegevenswoordenboek	€ 30.000
Digitaal Vitaal	€ 10.000
Stimuleren architectuur	€ 5.000
Evaluatie van programma IV	-
	€ 633.000

Baten	
Artikel 69 programma IV	€ 563.186
Dekking Versnellingsplan Informatieveiligheid	-
Overhevelen budget van 2024 naar 2025 - budget van vernieuwing VeRA online en GWB	€ 70.000 (nog onder voorbehoud!)
Beschikbaar budget	€ 633.186

Van programma IV
Aan POI, Programma Overleg Informatievoorziening
Betreft: Jaarplan 2025